

Planarkitekt
Fanny Hansson
0490- 25 40 84
fanny.hansson@vastervik.se

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för DEL AV KÄLLVIKEN 1:1 OCH KÄLLVIKEN 2:1

Västrum, Västerviks kommun, Kalmar län

UNDERSÖKNING

Undersökningen syftar till att identifiera och uppmärksamma eventuella risker och konflikter mellan önskemålen om exploatering och miljö, hälsa eller hushållning av naturresurser. Undersökningen ska utgöra underlag för kommunens beslut om en miljöbedömning ska utföras för detaljplanen. Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken (1998:808) ska kommunen göra en undersökning av behovet av en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Kommunen ska bedöma om någon enskild eller flera aspekter tillsammans kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Ju större sannolikheten är för en viss typ av miljöpåverkan, desto större är risken för att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Exempel på vad betydande miljöpåverkan kan vara är, påverkan på ett Natura2000 -område eller ett riksintresseområde. Bedöms planen inte medföra någon betydande miljöpåverkan hanteras miljöfrågorna inom ramen för detaljplanearbetet. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan ska enligt 6 kap 6 § miljöbalken (1998:808) en strategisk miljöbedömning göras.

Undersökningen ska enligt 6 kap 6 § miljöbalken innebära att kommunen eller myndigheten

- 1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan och**
- 2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.**

Undersökningen av betydande miljöpåverkan grundas på en checklista som ger en övergripande bild av planområdets förutsättningar och plangenomförandets eventuella miljöpåverkan. Checklistan sammanfattas i en sammanvägd bedömning om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bedömningarna som görs är **PRELIMINÄRA** och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs planen.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Utredningsområdet Källviken är beläget i södra kommundelen, ca 3 mil från Västerviks tätort. Området ligger vid en havsvik i Gåsfjärden mellan Skälö och Skavdö och är en del av Västerviks skärgård. Vid Gåsfjärdens strand ligger idag 26 mindre fritidshus med tillhörande bryggor samt en mindre gårdsmiljö i norr. Längre inåt land består utredningsområdet av skogsmark. Området har en enklare vängslutning i form av en grusväg från Skälövägen.

Figur 1. Översiktskarta. Blå cirkel anger utredningsområdets läge i förhållande till Västerviks tätort.

Figur 2. Översiktskarta över aktuellt utredningsområde. Planområdets exakta avgränsning utreds vidare i planprocessen.

PLANENS TÄNKBARA EFFEKTER

Fastighetsägarna som ansökt om en ny detaljplan önskar att få en utökad byggrätt i förhållande till nu gällande detaljplan. Man önskar också att pröva möjligheten att tillskapa flera bostadsfastigheter samt en samordnad lösning för el och VA.

Föreslagen planläggning innebär en ökad boendestandard med ökad boyta och teknisk försörjning samt möjlighet att stycka av bostadsfastigheter från Källviken 1:1 och säkerställande av bryggplatser.

Området berör ett antal allmänna intressen som måste beaktas för att planens genomförande ska bedömas som lämpligt. Detta gäller frågor avseende riksintressen,

strandskydd, klimatanpassning, miljö kvalitetsnormer, landskapsbild samt eventuella naturvärden. Om rimliga avvägningar görs mot dessa intressen bedöms effekterna som rimligt och motiverade för att tillskapa en ökad boendestandard inom befintligt fritidshusområde. För eventuella tillkommande nya bostadsfastigheter får en separat bedömning göras i kommande detaljplanearbete, där intresset av fler tomter får vägas mot eventuella allmänna intressen som kan stå i konflikt med exploateringsintresset.

NOLLALTERNATIV

Nollalternativet innebär att området fortsatt inte kommer att vara planlagt. Nollalternativet innebär att inga av de föreslagna åtgärderna för utökad boendestandard med större byggrätt kommer att kunna genomföras. I dialog med Miljö- och byggnadskontoret har enheten för samhällsbyggnad gjort bedömningen att möjligheten till utbyggnad av fritidshusen och önskad samordnad teknisk försörjning inte kan hanteras via bygglov, då området bedöms omfattas av detaljplanekravet p.g.a. behovet av samordning i flertalet planeringsfrågor. Således innebär detta att önskad utveckling av området endast kan ske med en detaljpaneläggning.

ALTERNATIVA LOKALISERINGAR

Lokalisering utanför planområdet

Planförslaget omfattar ett befintligt fritidshusområde och någon annan lokalisering är därför inte aktuell.

Aktuell lokalisering

Behovet av att se över befintligt fritidshusområde för planläggning har identifierats av kommunen. Det bedöms som lämpligt att hantera planeringsfrågorna för området samlat i en detaljplan och att i det sammanhanget pröva olika exploateringsintressen i området.

SAMMANVÄGD BEDÖMNING

Den sammanvägda bedömningen är att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 6 § Miljöbalken inte anses vara aktuell. Slutsatsen är att planens genomförande ej förväntas medföra en betydande miljöpåverkan. Enheten för samhällsbyggnad bedömer att ett genomförande av planen inte kan antas innebära betydande påverkan för miljö, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Den samlade bedömningen blir att varken en enskild faktor eller faktorernas samlade effekt utgör något behov av en strategisk miljöbedömning. Undersökningen har identifierat aspekter som behöver utredas vidare för att minska påverkan vid planens genomförande:

- Redovisning av särskilda skäl för upphävande av strandskyddet
- VA- och dagvattenutredning
- Redovisning av el-försörjning
- Naturvärdesinventering (förutsatt att nya områden tas i anspråk för bebyggelse)

Utöver utredningarna behöver även lämplig nivå över havet samt lämplig volym med hänsyn till landskapsbilden säkerställas för bebyggelse i kommande planförslag. Ställningstaganden behöver även göras avseende påverkan på riksintressen.

CHECKLISTA

Checklistan nedan utgör ett underlag för en samlad bedömning av den inverkan planens genomförande kan medföra på miljö, hälsa och hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser. Checklistan redovisar också vilka typer av miljöpåverkan som behöver utredas vidare i detaljplanprocessen men som inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

Om "ja" på någon av frågorna nedan – planen innebär alltid betydande miljöpåverkan – miljöbedömning skall göras	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?		X
Kommer planen innehålla verksamheter som finns redovisade i bilaga 3 till MKB- förordningen?		X
Avser planen någon anläggning som räknas upp i PBL 2010 kap 4 § 34 st 2		X
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Sammanfattande ställningstagande utifrån checklistan nedan)		X

1. Riksintresse totalförsvaret

Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.

Bedömning	Ja	Nej
a) Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
b) Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X

Bedöms projektet medföra eller påverkas av några väsentliga hälso- eller miljökonsekvenser vad gäller:

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
1. Måluppfyllelse				
a) Nationella miljömål	X			
b) Regionala miljömål	X			
c) Lokala miljömål	X			

2. Berörda fysiska planer och program				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Nationella planer	X			
b) Regionala planer	X			
c) Översiktsplan, fördjupad översiktsplan och tätortskarta	X			Enligt översiktsplanen ska förutsättningar skapas för att landsbygden ska ges möjlighet till god utveckling innebärande exempelvis boende. En utveckling av landsbygden är viktigt för Västerviks kommun och där är möjligheten att bo och bygga en väsentlig förutsättning. Planläggningen bedöms vara i linje med översiktsplanens intentioner.
d) Policy för grön- och blåstruktur	X			
e) Kulturhistoriskt handlingsprogram, kulturmiljöprogram	X			Planområdet är inte utpekat i kulturminnesvårdsprogrammet och inte heller i pågående arbete med nytt kulturmiljöprogram för Västerviks kommun.
f) Planprogram	X			Planområdet omfattas inte av något planprogram.
g) Gällande detaljplan	X			Planområdet omfattas inte av någon detaljplan.
h) Policy för funktionshinder	X			Planen ska utformas i linje med policyn.
i) Västerviks Va- policy	X			Planen ska utformas i linje med policyn.
j) Andra lokala planer och program, policy, strategier	X			Planen ska utformas i linje med gällande program, policys och strategier.

3. Riksintressen				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Naturvård		X		Planområdet inom riksintresse för naturvård. Om nya områden ska tas in anspråk för bebyggelse behöver en naturvärdesinventering genomföras.
b) Kustturism och friluftsliv		X		Planområdet omfattas av riksintresse för kustturism och friluftsliv.
c) Friluftslivet		X		Planområdet omfattas av riksintresse för friluftslivet.
d) Obruten kust	X			Planområdet omfattas av riksintresset för obruten kust, men bedöms inte få någon inverkan på riksintresset.
e) Kulturmiljövård	X			

f) Infrastruktur	X			
g) Totalförsvaret	X			
h) Yrkesfiske	X			
i) Vindbruk	X			
j) Ämnen och material	X			

4. Naturmiljöer och Naturvärden				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Natura 2000-område	X			Planområdet varken ingår i eller angränsar till något Natura 2000-område.
b) Naturreservat	X			Planområdet ingår inte i något naturreservat.
c) Strandskydd			X	Området omfattas av utvidgat strandskydd om 300 meter. Ett genomförande av planen förutsätter att strandskyddet upphävs inom delar av planområdet.
d) Värdefull natur		X		Utpökade naturvärden och observationer i närområdet indikerar att det även kan finnas värdefull natur inom utredningsområdet. Om nya naturområden ska tas i anspråk för bebyggelse ska en naturvärdesinventering genomföras för att kartlägga eventuella naturvärden inom utredningsområdet.
e) Naturminnen	X			
f) Generellt biotopskydd	X			
g) Ängs- hagmarker	X			
h) Spridningskorridorer		X		Planområdet utgörs av ett skogsområde som binder samman Skälö och Skvadö. Om delar av skogsområdet ska tas i anspråk för bebyggelse ska en naturvärdesinventering genomföras.
i) Nyckelbiotoper	X			
j) Biotopskyddsområden	X			
k) Skyddsvärda träd	X			

5. Djurliv				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Unika, hotade eller sällsynta arter		X		Det finns skyddade observationer på artprotalen som skulle kunna påverkas, men deras exakta lägen är inte kända i det här skedet.

6. Växtliv				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Unika, hotade eller sällsynta växtarter	X			

7. Friluftsliv och rekreation				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Friluftsliv & rekreation		X		Stora orörda skogspartier för friluftsliv och rekreation finns i närområdet.
b) Gröna stråk	X			
c) Tysta områden	X			
d) Friyta för lek och annan utevistelse	X			Stora orörda skogspartier finns i närområdet som kan nyttjas för lek och annan utevistelse.
e) Strandskydd			X	Ett genomförande av planen förutsätter att strandskyddet upphävs inom delar av planområdet.

8. Människors hälsa och säkerhet				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Utsläpp	X			
b) Skyddsavstånd, ex. farligt gods industrier, djurhållning	X			
c) Buller och vibration	X			
d) Miljökvalitetsnormer för buller	X			
e) Risk & säkerhet ex. omgivande verksamheter	X			
f) Farligt gods transportleder	X			
g) Trafiksäkerhet	X			
h) Turistdestinationer	X			
i) Riskområden för markradon	X			Planområdet innefattas inte i något större område med lokal förekomst av högradonmark.
j) Elektriska-/ magnetiska fält	X			
k) Ljus & Lukt	X			
l) Avfall & återvinning	X			
m) Byggskedet		X		Ökad trafik i området under byggtiden. Störningsrisk pga. buller under byggnation och buller från tung fordonstrafik.

n) Översvämning		X		Planförslaget ska anpassas till Länsstyrelsens rekommendation om att byggnads konstruktion ska klara naturligt översvämmande vatten upp till +2,7 meter över havsvattennivån i RH2000.
o) Risk för erosion, ras & skred	X			Enligt "Strategi för klimatanpassning – tematiskt tillägg till Västerviks kommuns översiktsplan" är inte planområdet utpekat som skredriskområde (utifrån multikriterieanalys) Området är inte utpekat som skredriskområde i Länsstyrelsens inventering.
p) Miljö- och hälsofarlig ämnen i verksamhet	X			
q) Trygghet	X			
r) Jämställdhet	X			
s) Tillgänglighet	X			
t) Barnperspektivet	X			Tillgång på lek- och friytor bedöms som god i området.
u) Höjda havsnivåer			X	Planförslaget ska anpassas till Länsstyrelsens rekommendation om att byggnads konstruktion ska klara naturligt översvämmande vatten upp till +2,7 meter över havsvattennivån i RH2000. Några byggnader inom utredningsområdet ligger under rekommenderad nivå och kommer att kräva anpassningar för att klara naturligt översvämmande vatten och anses vara lämpliga som bostäder.

9. Mark

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Större opåverkade områden	X			
b) Värdefulla geologiska formationer	X			

c) Geologiska förhållanden	X			
d) Markföroreningar	X			Inga kända markföroreningar finns i området och områdets tidigare användning ger inte heller anledning att tro att det skulle finnas föroreningar.
e) Översvämningsrisk		X		Planförslaget ska anpassas till Länsstyrelsens rekommendation om att byggnads konstruktion ska klara naturligt översvämmande vatten upp till +2,7 meter över havsvattennivån i RH2000.
f) Åkermark och skogsmark		X		Området utgörs i delar av skogsmark som beroende på planförslaget utformning delvis kan tas i anspråk för bebyggelse.
g) Servitut och gemensamhetsanläggning			X	Plangenomförandet förutsätter att gemensamhetsanläggning bildas för VA m.m.
h) Massbalans		X		Massbalans inom planområdet ska eftersträvas i största möjliga utsträckning.
i) Annat	X			

10. Vatten				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Vattenskyddsområde	X			
b) Miljö kvalitetsnormer för vatten		X		Det finns inget som tyder på att miljö kvalitetsnormer kommer att överskridas. Ett genomförande av planen bedöms inte påverka möjligheterna att kunna förbättra miljö kvalitetsnormen för vatten. Marken består av berg och med ett tunt eller osammanhängande ytlager av morän och bedöms ha en begränsad genomsläpplighet. VA- samt dagvattenlösning för området ska utredas i kommande detaljplanearbete.
c) Våtmarker	X			
d) Grundvatten	X			
e) Ytvatten	X			
f) Dagvatten			X	Se kommentar till "Miljö kvalitetsnormer för vatten"

g) Avrinningsområde	X			
h) Vattenförsörjning			X	Området ska inte anslutas till det kommunala verksamhetsområdet för VA. VA- samt dagvattenlösning för området ska utredas i kommande detaljplanearbete.
i) Anslutning till kommunalt avlopp	X			Se kommentar till "Vattenförsörjning"
j) Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §			X	Kan eventuellt bli aktuellt för brygganläggning. Inriktningen ska vara att samordna bryggplatser till gemensamma brygganläggningar med undantag för strandtomter som ska ha möjlighet till egen brygga.

11. Luft				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Miljökvalitetsnormer för luft	X			
b) Luftutsläpp från verksamhet/ trafik	X			
c) Damm, sot & lukt	X			

12. Klimatfaktorer				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Lokalklimat	X			
b) Ljusförhållanden	X			
c) Ökad nederbörd (klimatförändring)	X			
d) Värmeböljor ex. höjda temperaturer	X			

13. Landskap				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Landskapsbild			X	Planförslaget innebär en utökad byggrätt i förhållande till nuvarande byggnaders volym. Området ligger i skärgården i direkt koppling till vattnet och blir naturligt en del av landskapsbilden. Om ytterligare byggrätter och eventuellt nya

				bostadsfastigheter ska tillskapas i området ska det ske med hänsyn till landskapsbilden. Initialt bedöms en lägre och begränsad byggrätt som inordnar sig i terrängen vara en lämplig utgångspunkt för volym och gestaltning av bebyggelsen inom utredningsområdet.
b) Stadsbild	X			
c) Landmärken	X			
d) Vindbruk	X			

14. Kulturmiljöer och Kulturvärden

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Kulturresevat	X			
b) Kulturhistorisk miljö/ landskap	X			Inga kända kulturvärden finns inom planområdet. Skulle fornlämningar hittas i samband med markarbeten inom området skall arbetet, i enlighet med 2 kap 10 § lagen om kulturminnen mm, omedelbart avbytas och Länsstyrelsen underrättas.
c) Historiska samband	X			
d) Byggnadsminne	X			
e) Fornminne	X			Inga kända fornminnen finns inom planområdet.
f) Kyrkor	X			
g) Kulturhistorisk byggnad	X			
h) Industrimiljö	X			

15. Infrastruktur

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Riksintresse kommunikationsanläggningar	X			
b) Farligt godsleder	X			
c) Järnväg	X			
d) Väg ex. ökad trafik/ ändrade trafikförhållanden	X			Eventuella tillkommande tomter bedöms vara så få till antalet att det inte får någon betydande påverkan på trafikförhållandena i området.
e) Flygplats	X			
f) Farled	X			
g) Teknisk infrastruktur			X	Området saknar teknisk infrastruktur. Lösningar för

(VA, el, fiber, fjärrvärme <i>etc.</i>)				el, VA och dagvatten ska utredas i det fortsatta detaljplanearbetet.
h) Barriäreffekter	X			

16. Planens påverkan på motstående eller gemensamma intressen

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Motstridiga intressen i planen	X			
b) Mellankommunala intressen	X			

17. Materiella värden

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Naturresurser med högre förnyelseförmåga (<i>ex: Skog, fiske, jordbruk</i>)		X		Området utgörs i delar av skogsmark som beroende på planförslaget utformning delvis kan tas i anspråk för bebyggelse.
b) Naturresurser med ingen/ låg förnyelseförmåga (<i>ex åkermark, mineraler, energiresurser</i>)	X			
c) Ökat alstrande av avfall som ej återanvänds, ex massor som deponeras.	X			
d) Ökad användning av icke förnyelsebar naturresurs, ex grus- och bergtäkter, dricksvatten	X			
e) Ökad användning av icke förnyelsebar energi.	X			
f) Övriga materiella värden	X			

18. Sammanvägd bedömning

	Ja	Nej	Kommentar
Är bedömning av effekterna av stor osäkerhet?		Nej	
Är effekterna varaktiga eller oåterkalliga?	Ja		Exploateringen av området för bostadsändamål är kan ses som varaktig.
Andra lokaliseringalternativ för projektet bör övervägas		Nej	

De åtgärder som medges i detaljplanen bedöms inte:

- Stå i konflikt med de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark-

och vattenområden, 3 kap miljöbalken.

- Stå i konflikt med de särskilda bestämmelserna för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet, 4 kap miljöbalken.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Undersökningen med checklista har genomförts av kommunens tjänstepersoner utifrån tillgängligt och känt kunskapsunderlag utifrån dags dato. Undersökningen kan förändras genom att nya fakta tillförs under planprocessen som kan påverka och ändra tidigare bedömningar. Följande tjänstepersoner har varit delaktiga under arbetet:

Fanny Hansson, Planarkitekt